

УДК 811.112.2:008

**Бондарчук О. Ю.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки**

**Новосад А. І.,
студент,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки**

КОНЦЕПТ «FREUNDSCHAFT» В НІМЕЦЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

Дружба є важливою соціальною цінністю, яка займає значне місце в житті кожної людини. Вона є основою для багатьох емоційних та соціальних зв'язків і є невід'ємною частиною культурної картини світу. У різних культурах концепт дружби має свої особливості та відмінності. Німецька лінгвокультура не є винятком, і концепт дружби в Німеччині має свою специфіку, що проявляється через мову, літературу, прислів'я та інші культурні практики. У німецькому суспільстві дружба вважається не лише емоційним зв'язком, а й соціальним інститутом, що ґрунтується на довірі, взаємній підтримці та емоційній близькості. Цей концепт відображає глибокі морально-етичні норми, життєві цінності та соціальні уявлення про відносини між людьми. Прояви концепту дружби можна побачити в різних вербалізованих формах: прислів'ях, метафорах, образах, що дають змогу краще зрозуміти особливості дружніх стосунків у німецькій культурі [1, с. 6].

Концепт дружби в Німеччині часто асоціюється з такими ключовими характеристиками, як вірність, підтримка, чесність,

надійність, довіра, емоційна близькість та відданість. Відносини між друзями в Німеччині здебільшого будуються на взаємній повазі та здатності до відкритого діалогу. Це підтверджується численними прислів'ями, що використовуються в повсякденному житті.

Одне з таких прислів'їв, «Die Freundschaft ist ein Kapital, von dem die Zinsen niemals verlorengehen» («Дружба – це капітал, відсотки від якого ніколи не пропадуть»), порівнює дружбу з капіталом, що символізує її стійкість і безперервну цінність. Вислів підкреслює, що справжня дружба не втрачає своєї цінності з часом, а лише зміцнюється і приносить плоди у вигляді підтримки та взаєморозуміння в різних ситуаціях. Така метафора також вказує на стабільність та надійність дружніх відносин, що є важливими рисами у німецькому розумінні дружби [1, с. 5].

Інше популярне німецьке прислів'я «Ein guter Freund, ein guter Arzt (Добрий друг – добрий лікар)» підкреслює значення справжньої дружби у важкі моменти життя. Цей вислів свідчить, що друг, подібно до хорошого лікаря, здатний підтримати в складних ситуаціях і допомогти відновити емоційну рівновагу. Враховуючи важливість взаємної підтримки, у Німеччині існує стереотип, що дружба не повинна бути легкою. Вона повинна проходити через випробування часом і труднощами, що підтверджується прислів'ям «Freundschaft bewährt sich in der Not» («Дружба перевіряється в біді»). Це прислів'я акцентує увагу на тому, що справжні друзі проявляють себе саме тоді, коли найбільше потрібна допомога, і вони не покинуть людину в найтяжчі моменти [3].

Метафори також відіграють важливу роль у вираженні концепту дружби. У німецькій мові є вирази, що асоціюють дружбу з важливими життєвими елементами, наприклад, «Ein Freund ist des andern Spiegel» («Друг – це дзеркало іншого»), що підкреслює схожість і взаєморозуміння між друзями. Ця метафора символізує глибокий зв'язок між людьми, де друг є відображенням самого себе, він допомагає людині зрозуміти її власні переживання та почуття. Ще одна популярна метафора – «Freunde sind wie Wein in Fässern: die älteren sind auch stets die bessern» («Друзі як вино в бочці: чим старші, тим кращі»). Вона вказує на те, що справжня дружба з часом тільки зміцнюється і стає більш цінною, що підкреслює важливість довгострокових стосунків. Всі ці метафори розкривають значення стабільності, відданості і довготривалості дружби, що є основою для німецького розуміння цього концепту [2, с. 173].

Концепт дружби в німецькій лінгвокультурі є багатограним і включає не тільки емоційні аспекти, але й соціальні та моральні цінності. Дружба розглядається як важливий складник особистого

життя, що базується на взаємопідтримці, відданості та надійності. Прислів'я та метафори, використані в німецькій мові, підкреслюють стабільність і вірність дружби, а також важливість перевірки цієї зв'язку у важких ситуаціях. Для німців дружба є незамінним ресурсом, який надає стабільність і підтримку, і саме через таке розуміння дружба в німецькій культурі залишається важливою складовою соціального життя.

Література

1. Башук Н. П. «Концепт FREUNDSCHAFT/ДРУЖБА в німецькій та українській лінгвокультурах». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. № 43. Т. 5. С. 4–7.
2. Грушак О. Вербалізація концепту AMICITIA/FRIENDSHIP в латинській та англійській мовах (на матеріалі паремій). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 13. С. 169–175.
3. Приходько А. Н. Концепти та концептосистеми. Дніпро : Белая Е.А., 2013. 307 с.